

אגס וגם תפוח

מאת: אמנון בקר

המחזה הוצג פעמיים: פעם אחת ב-1980 באמפיתאטרון צמח ע"י הנוער העובד והלומד, וב-1982 ע"י קן בורוכוב של הנוע"ל.

הדמויות:

זאביק	חלוציות אישית
עירית	דמוקרטיה
סמדר	אורגניות הציונות הסוציאליסטית
יוסי	ז'קלין
איילה	אלברט
אדם קדמון	נסיד
אבי	זקן
יובל	מוכה
מוישיק	מכה
קוקה	מלך
חיוב החיים וקדושתם	שר
סוהר המידות	נזיר
שוויון ערך האדם	חרות הרוח
מקהלה	רקדנים

המקום: הנוער העובד והלומד. על הבמה, בסגנון מיצג, תפאורה המוסרת הווי תנועתי: פנים וחוץ הקן, מחנה צופי ומתקניו, סיסמאות וכו'.
הזמן: כל זמן וגם 1978.

הנוע"ל עצרת הגשמה אוגוסט 1978

מקהלה

אנחנו נולדנו לרצות ולכמוה
 שבילנו מוביל למרומי הר גבוה
 קולו של דורנו קלם וקרא
 אחת היא הדרך, אחת הברירה:
 עלה והגשם! עלה והגשם!

מעמלים עד מתבגרת
 שכבה עולה, שכבה עוברת
 הכונו לחודש הארגון
 מאתנו לא כבד ארגון הנוער העובד
 התנועה המאוחדת הבונים! (2

לעבודה להגנה ולשלום
 זו סיסמתנו בעבר וגם כיום
 זו סיסמתנו לעתיד (2
 אותה נשמור, נשמור תמיד)

(חושך. זאביק, סמדר ויוסי נכנסים מעברים שונים)

זאביק

אה.. אה.. הלו! מי אתם?

עירית

זה אנחנו... עירית וסמדר מהכיתה. זה בסך הכל אנחנו. וגם יוסי פה. תגיד,
 זאביק, זה בטוח שלכאן היינו צריכים להגיע?

סמדר

פה חושך מחץ.

יוסי

שום דבר. מה יש פה לפחד?

סמדר

אני לא אמרתי שיש לפחד. אבל עשה טובה, אל תצעק.

זאביק

אז איפה כולם? איפה זה ... המדריך שהזמין אותנו להיות בתנועה שלו?

עירית

אמא שלי אמרה לי שבשעה שמונה אני מוכרחה להיות בבית. מה השעה?

זאביק

חושך. אי אפשר לראות מה השעה. אני מת לדעת מה נעשה כבר בתנועה הזאת.

יוסי

המדריך הזה...

עירית

קוראים לו מוישיק. היתה גם מדריכה שקוראים לה איילה.

יוסי

אז הם אמרו שאנחנו נתחיל ישר באדם הקדמון ונשיג את הילדים מהכיתה המקבילה, אז איפה הם?

סמדר

אויש... עשה לי טובה ואל תצעק ...

(איילה המדריכה נכנסת בבהילות)

איילה

... אחרתי... שלום ילדים. לא הספקתי לבוא קודם ולהגיד לכם ש... (דבריה

משוסעים ע"י שאגה מקפיאת דם)

אדם קדמון

אאההההה...!!!

סמדר

א מ א ל ה!!!

כולם

(יחד) מי זה צועק שם? מי זה? ראיתם משהו? אני לא ראיתי כלום... (נדחקים אל איילה).

איילה

מה יש ילדים... הוא בסך הכל אמר אההה... בואו נשמע מה הוא רוצה.

אדם קדמון

אני רואה אתכם!

סמדר

א מ א ל ה!!!

איילה

אנחנו רואים אותך!

סמדר

א מ א !! אני רוצה הביתה!

איילה

די. שקט ילדה. הוא בכוונה עומד שם ככה וצועק.

סמדר

זאת מפלצת! זאת מפלצת! ה ב י ת ה !

יוסי

סמדר הפחדנית הזאת עוד תחרבן לי את כל התנועה.

זאביק

בתוך המכנסיים שלה.

אדם קדמון

(נכנס) אני רואה אתכם!!!

איילה

עכשו כולם צועקים אתי ביחד שאנחנו רואים אותך. נו? שלש ארבע...

כולם

אנחנו רואים אותך!!!

אדם קדמון

(לעצמו) סוף סוף. חשבתי שהם עשו במכנסיים. (בקול רם) אני שומע אתכם!

כולם

אנחנו שומעים אותך!

אדם קדמון

המבינים אתם אותי?

כולם

אנחנו מבינים אותך!!!

סמדר

א.. א.. אני לא כל כך מבינה...

איילה

תשתקי ילדה. מה אתך?

אדם קדמון

באתי אליכם מן החור השחור ההוא. המוכנים אתם לשמוע את תולדות שוכני העצים?

כולם

בטח!

סמדר

עירית, אני הולכת מפה. כל התנועה הזאת מגעילה אותי ואני לא צריכה אותה בשביל שום דבר. שלום.

עירית

סמדר, את השתגעת? מה יגידו עלינו מחר בכיתה כל הבנים? תישארי. תהיי על ידי. יהיה בסדר.

סמדר

אז שיפסיקו להפחיד.

אדם קדמון

שוכני העצים היו לפני ימים רבים רבים...

כולם

רבים...

אדם קדמון

הם אכלו שרשים וגרגרים שמצאו ביער ובמערות!

כלם

ב מ ע ר ו ת !

אדם קדמון

אתם תעשו את זה במחנה שוכני העצים...

(מסיבת ארגון. המתרחש קורה ב"כיתה" ואחר כך ב"קן". נמצאים: אבי, יובל,

עירית וסמדר)

אבי

יובל! יובל! תביטו מה שמו לי בתיק כשלא הייתי בכיתה. ק ש ר. מה זה קשר?

זה אפילו קשר דחוף וגם בהול. קשר!

יובל

זה אולי חפץ חשוד? אני לא יודע. מה אתה רוצה ממני?

עירית

אל תזרוק לפח. תסתכל שם מה זה. בטח כתוב משהו בפנים. (לעצמה) בטח

שכתוב. אני כתבתי שם י-ו-ב-ל.

יובל

(לעירית) את אולי יודעת מה זה?

עירית

אני? מה פתאום אני? בכלל לא ... (בלחש אל סמדר) נו כבר שיפתח. אני

פוחדת שזה לא יצליח. מה נגיד למדריכה?

(כולם יוצאים פרט לאבי)

אבי

(פותח את הקשר וקורא) אה... קשר. יצא ביום ראשון. חייב לחזור ביום שלישי. להעביר בין החברים האלה: אבי, יובל, יוסי, עירית, סמדר, שמואליק, פפה, יוכי ותוכי. אה... אה... תוכן הקשר: ביום ששי, בשעה 20:00 עליך לבוא לחצר בית הספר. שם יחכו לך אנשים שאכפת להם ממך ושיש להם משהו חשוב לומר לך. האנשים האלה מעריכים אותך מאד וסומכים עליך. אתה בטח תגיע. להתראות. אחרון החברים ברשימה יחזיר את הקשר למוישיק מכיתה ט'. לעבודה, להגנה ולשלום עלה והגשם עלה נעלה. ... חברים? איזה חברים זה שאני עוד לא מכיר בכלל? אבא שלי תמיד אומר שהוא שונא כשאומרים לו "חבר". זה מזכיר לו את הקיבוץ שפעם הוא ואמא היו בו. (צועק) יו ב ל !
(יוצא)

(כולם מסובים במסיבת הארגון)

מוישיק

שלום כולם. ברוכים הבאים למסיבת הארגון השנתית שלנו לעמלים הבוגרים. כל הילדים שמכירים את השיר ישירו אתנו. החדשים מוזמנים להצטרף. נו?
שלוש ארבע... (כולם שרים עם המקהלה)
ג'ים נורא בחל במים
איך יפליג באוקיאנוס?
ג'ים נולד בכפר צ'כי נידח
ורק הויסקי את לבו משך.
כשנולד ג'ים הקטן שמחה הקהילה
הפרות בשני קולות גאו הללויה!
יין, ויסקי הוא שתה כבר בגילו הרך, כי אביו בל מחיר
רצה בבן מלח. היי!

(תוך כדי נגינת השיר ברקע מבוצע מערכון הפנטומימה "המספרה
האמריקאית")

(כולם נמצאים במחנה קיץ צופי. מתגודדים סביב מגדל עשוי סנדות, אותו יש
להרים לאחר שהוכן על הקרקע.)

מושיק

... בחייכם, איזה פרצוף יהיה לי בעיניים של המדריכים!?

אבי

(ליובל) מה אכפת לי הפרצוף שלו אצל כל המדריכים. המגדל הזה לא יתרומם
אם הבנות האלה לא יפסיקו להפריע.

יובל

בדיוק. בעד זה אני בכלל לא מתאמץ.

מושיק

נו, חבר'ה, אולי אנחנו תופסים את המגדל הזה וקדימה למעלה אחת ושתיים
כמו טיל? (כולם מתארגנים להרמה) רגע! רגע כשאני אומר "פל-מח" כמו היי
הופ אתם מרימים ביחד נו! פל – מ ח!!!

כולם

(בערבוביה) טוב, קדימה! אתה תופס שם? אני מרימה! אף אחד לא מרים פה!
אמא! אבא! נו שם מה אתכם! מה זה, אני לבד?! אני לא יכולה כבר. אוי!!!
(המגדל אף לא זע)

מושיק

מה יש? למה לא הרמתם?

יוסי

אני לא יודע, מושיק. אני הרמתי כמו משוגע. בחיי, כמעט קבלתי קיל'ה.

עירית

לא מרימים ביחד.

זאביק

מה פתאום אמרת "פל-מח" בשביל היי הופ? אני חשבתי שזה המגדל של "נילי" נגד התורכים וצריך לצעוק "נילי". כך זה בטח היה מתרומם.

סמדר

מה אתם מקשקשים לי פלמח נילי?

זאביק

שתי קינלי לכל ילד והמגדל עף למעלה כמו טיל.

מושיק

בסדר, בסדר, העיקר שזה יתרומם. טוב, אז אני צועק נ י- ל י ! בשביל ההיי הופ! וכולם מרימים. נו! (מתארגנים להרמה). נ י ל י !!!

כולם

(בערבוביה) נילי פלמח ! אולי תרימי שם! אמא! אני מכאן ואתה משם! אף אחד לא מרים? (המגדל לא זע).

אבי

מה פתאום נילי? ממתי נילי היו מתעסקים עם מגדלים? אני חשבתי שאנחנו מקימים את המגדל של הקנאים במצדה.

עירית

איזה מגדל של קנאים? שם היה דייק של רומאים. מה אנחנו, רומאים! אני לא משחקת בשום רומאים. יימח שמם. טפו !

אבי

מטומטמת. אני לא דברתי על דייק של רומאים. אני התכוונתי למגדל הצפוני של הקנאים במצדה ולא לשום דייק.

מושיק

דייק שְׁמַיִק! מה יהיה עם המגדל הזה? איזה פרצוף יהיה לי בעיניים של כל המדריכים?! כל הקבוצות כבר גומרות הכל ואנחנו מתמזמזים פה, אני לא יודע על מה.

איילה

אנחנו מתמזמזים, כמו שאתה מתבטא, על הזיהוי המדוייק של המגדל בתכנית הסמלית. אני, למשל, הייתי בטוחה שזהו המגדל של בר כוכבא במצור על ביתר.

מושיק

אז מה את רוצה. איילה? שבשביל היי הופ אני אצעק עכשו בית"ר?! תיכף תגידי לי שזה המגדל של אלטלנה. מה זה פה הנוער העובד והלומד, לא? המהפך הכניס לכם את כל השכל להריון!

זאביק

שתי קינולי לכל ילד והוא מתרומם כמו טיל, אני אומר לכם.

סמדר

המגדל לא יתרומם ואני אגיד לכם למה. (לעירית) מפני שכל החבר'ה של האוהל שלכם פשוט לא מרימים כלום וזהו! (נחלקים לשתי קבוצות)

עירית

מה אמרת. מי לא מרים?

סמדר

אתם.

כולם

(מתכתשים וצועקים בערבוביה) איך אתם מדברים? חראים אתם! לא הזזתם אצבע כל הזמן! אתכם לא נוכל לעשות שום דבר! זוזו לפני שיהיה רע!

איילה

מושיק!!! עשה משהו!

מושיק

די! מה זה פה?! (מנסה להפריד בין הניצים)

זאביק

(מתוך הערימה) הקנאים נגד השומרים!!!

עירית

(מתוך התכתושת) הפלמ"ח נגד חומה ומגדל! וינגייט! בן גוריון!

איילה

אמא! די! אמא!

(למשמע זעקותיה נרתעים כולם ומשתתקים)

יוסי

אמא שלי פה? רק זה חסר לי.

מושיק

האמא שלך?! האבא שלך תיכף יהיה פה כמו טיל עם הוולוו שלו. הוא יקח אותך אל האמא שלך! מתי כבר המגדל הזה יתרומם, בחיי.... אתם מרימים או לא!

זאביק

שתי קינולי לכל ילד והוא מתרומם כמו טיל, אני אומר לכם כל הזמן.

מושיק

איזה פרצוף יהיה לי בעיניים של כל המדריכים!!! בחייכם!! זוזו שם! אין לי כבר זמן! יאללה, היי הופ!!! (תופש את המגדל ומרים אותו בעצמו. כל הילדים נסים בבהלה)

(כולם יחד עם המקהלה)

מי שם סוכר במרק באפונה?

מי זאת עשתה? איזו נבילה!

כל הקבוצה כבר שבועיים לא אכלה

מי זאת היתה איזו נבילה.

מי זאת היתה שבלילה לא נתנה

מי זאת היתה? איזה נבילה!

כל הקבוצה כבר שבועיים התאפקה

מי זאת היתה? איזו נבילה.

אני רעב!! בטני מצטמקת מרעב.
אם לא אוכל תידבק הבטן שלי לגב...
האכילה אותי מוציאה אל המרחב
אם רק אוכל תתרחק הבטן שלי מהגב

אם לא אהיה שבע אז אשתגע (2

לה לה לה....

המבשלת המבשלת מה תבשלי לנו? מה תבשלי לנו?
חול ומים למרק זאת מזמן ידענו (2
חה חה חה חה בלי סוכר! תה בלי סוכר!
מוישיק המשוגע רוצה לעלות לראש ההר (2

(מסיבת ארגון)

מוישיק

שלום כולם. ברוכים הבאים למסיבת הארגון שלנו לשכבת החותרים. לכל
החדשים שאני עוד לא מכיר וגם לשכבת החותרים של הקן הזה – ברכת שנה
תנועתית מוצלחת והעיקר, לארגן עוד המון ילדות וילדים לתנועה. כולם וגם
חדשים מוזמנים להצטרף ולשיר אתנו. נו! שלוש ארבע

(כולם שרים עם המקהלה)

דון אלפונסו על סוסו	אוקרמבה
מחפש הרפתקאות	אוקרמבה
בליל קיץ הוא דוהר	אוקרמבה
לארמון הוא ממהר	אוקרמבה

אוקרמבה, אוקרמבה (2

ריו דה ז'נירו מונטווידיאו

(שוב, תוך כדי נגינת השיר מבוצע מערכון הפנטומימה "המספרה האמריקאית")

מוישיק

שקט! שקט! בשנה שעברה טיפלנו וגם עשינו המון בעניין הגיבוש החברתי.
קיימנו המון פעולות על הקנאים והפלמ"ח וגם השומר. השנה אנחנו התחלנו
בחודש הארגון בשביל לארגן עוד הרבה ילדים לתנועה.

עירית

המוישיק הזה דביל על כל הראש. כל הזמן לארגן לארגן לארגן. אין לו שום
דבר אחר בראש?

סמדר

אדיוט א – מחץ.

מוישיק

שקט! שקט! יש גם הנושא של השם שלכם. אתם מבינים? לקבוצה צריך
שיהיה שם. בפעם שעברה הטלתי על המזכירות לחפש ולהציע משהו. בטח לא
עשיתם כלום אז אני חיטטתי ומצאתי שם לא נורמלי מאיזה ספר משנת אחצן
פופציק. שם לא נורמלי: "צמח השדה". מה אתם אומרים?

יוסי

איך איך? קבוצת אחצן פופציק?

מוישיק

... צמח השדה, אמרתי.

עירית

אנחנו כבר החלטנו על שם אחר: "אגס וגם תפוח" זה על שם קטיושה שיצא
לשוח בדיוק מתי שהאגס והתפוח לבלבו.

מוישיק

בסדר בסדר. אגס וגם תפוח...

זאביק

אמרו שעושים קארטושקעס. מספיק לברבר. איפה הקרטושקעס?

מוישיק

שקט! עכשו יש פעולה. אחרי שעברנו וסיימנו וסיכמנו את... את... את כל מה שעברנו וסיימנו וסיכמנו... נו... כן! אז עכשו, בתחילת היותכם בשכבת החותרים ובמסגרת העיון במושגים וערכים א... כן... (שולף פתק של "ראשי פרקים" ומציץ בו) אז אנחנו נטפל בנושא אחד מתוך כל מיני נושאים שיש פה. תמיד אנחנו עוסקים בל מיני נושאים. יש נושא כזה ויש נושא כזה ובכלל המון נושאים ואני מתכוון שהפעם נחדור ממש לתוך נושא אחד מתוך כל הנושאים... כן! אני... זאת אומרת.. אחרי ההקדמה אני פשוט ניגש לענין, והענין הוא דמות האדם בתנועה...

יובל

דמות איפה?

איילה

אתה לא שמעת?

יובל

לא עקבתי

מוישיק

דמות האדם בתנועה

קוקה

מה זאת אומרת?

אבי

תשבי פה בכמה פעולות ותדעי.

איילה

מה יש, אבי! קוקה היא חברה חדשה בקבוצת .. אה..

עירית

אגס וגם תפוח!

איילה

ואני חושבת שהיא בהחלט יכולה לשאול מה זאת דמות האדם בתנועה ואני חושבת שמושיק יכול להסביר לה על מה מדברים.

מושיק

אה.. כן. דמות האדם בתנועה זאת אומרת דמות האדם בתנועה. זאת אומרת שלאדם יש דמות, דמות! דמות כזאת עליה אנחנו הולכים לעבור בכמה פעולות.

קוקה

עכשו קלטתי מה זה.

עירית

אני לא. בשביל מה אנחנו צריכים לעבור עליה בפעולות? בכלל מי זאת דמות ה... איך אמרת?

איילה

דמות האדם בתנועה. אנחנו צריכים להכיר אותה, ללמוד אותה ולהיות כמוה.

עירית

בשביל מה אני, עירית, צריכה ללמוד להיות כמו מישהו אחר?

מושיק

לא כמו מישהו אחר!! כמו דמות האדם בתנועה!

זאביק

נו? איפה הדמות הזאת? אני מת כבר לעבור עליה.

מושיק

...דמות האדם נקבעת לפי שתי מידות הבחנה: מקורות רוחניים ואידאיים והתייחסות לגילויי החיים. חינוך האדם בתנועתנו יונק ממקורות תרבות האדם, האומה, תנועת הפועלים בעולם ותנועת הפועלים בארץ. עלינו לשאוף לשילוב כל אלה בשורשי חווייתו הרוחנית של האדם, להגדירם בהכרתו ולהטביעם בהרגלי חייו. עלינו להעביר את המושגים הכוללים של מקורות רוח אלו למערכת ערכים אישיים ברורים ומוגדרים. זהו!

כולם

מה אתה אומר!?!

מושיק

...שמתוך נבכי היהדות נוכל למצות את הערכים.. אה.. אה.. כן, למצות.

קוקה

מה פתאום מצות? מה זה, פסח?

מושיק

יספיק להיום. שכולם יחשבו המון על מה שיש לנו לחשוב בנושא דמות האדם בתנועה ועל הערכים וכל זה. (כולם משתהים) מה, אתם עוד לא הולכים?

עירית

בא לי לשיר. לא בוער הביתה.

(כולם והמקהלה שרים:)

הוי את ערבה, ערבתי

על ההר הרם תעמדי.

כה בודדה מול ים תכול (2

האם כמוני גורלך תבְּכִי?)

עוד אזכור אי שם נוף מולדת
שם אמי תזיל דמעה.

על אהוב נפשה כי הלך (2

על כי הלך ועוד לא שב (

כחזון תוחלת

כבשורה גואלת

בנגינה מעפלת

יום תל חי צלצל:

כי לא פס עוד פלא

גם בשבי וכלא,

כי עוד עז הסלע

סלע ישראל.

זה היום יזכור ברטט

עם עורג אל גאולה

זה היום עדות לזהטת

כי כבוד עוד לא גָּלָה.

כי עוד לא יבשו הלח

חרבוני אלפי שנים

כי עוד תום גבורה פורח

בלבבות נאמנים.

כחזון תוחלת

כבשורה גואלת

בנגינה מעפלת

כה לחי, תל חי!

(כולם בתחנת אוטובוס)

סמדר

אם אין אוטובוס אני ישנה בקן. אני לא הולכת הביתה ברגל! (אוטובוס "עובר"
ולא "עומד") טינופות הנהגים האלה. מה יש לך?

יוסי

סוף הצגה שניה במוצאי שבת, בובלה. אין סיכוי.

סמדר

אז מה אני אעשה?

יוסי

יש צ'אנס לחשוב על כל הערכים של דמות האדם בתנועה.

יובל

זה שצריך לעבור עליהם בפעולות הבאות?

זאביק

מה זה לעבור עליהם? ממש לעבור ולהיתקל ולדרוך...
(חילוף אור לאוירה חלומית)

חיוב החיים וקדושתם

אי!אי!

כולם

(בערבוביה) מה? מי? מי זה צועק שם? שקט! לא שומעים! מישהו צועק! מה זה? תשתקי כבר אז נוכל לשמוע. נו?!

חיוב החיים וקדושתם

אי! קומו ממני!

עירית

חבר'ה! זה משהו מתחתנו. מה זה, אנחנו יושבים על איזה דבר?!

חיוב החיים וקדושתם (חה"ו)

עלי!! אתם גם דורכים וגם בועטים בי!

כולם

אוי! (מתפזרים במהירות לצדדים. במרכזם ניצבת חה"ו)

זאביק

מה זה? מי את?

חיוב החיים וקדושתם

אף אחת.

קוקה

מה?!

חיוב החיים וקדושתם

אני לא מי את. או מישהי. אני ערך. ערך חיוב החיים וקדושתם.

יובל

אז מה את עושה מתחתנו?

חה"ו

לא מתחתיכם. אני צריכה להיות נר לרגליכם. לכל מקום אליו תפנו, תמיד תעריכו שהחיים זה דבר קדוש.

יובל

סליחה, עוד רגע עשיתי עלייך פיפי.

חה"ו

אני סולחת לך, ילד. רוב האנשים בעולם רומס אותי ומבזה אותי. אבל, ילד, מי שמתייחס אלי יפה, אתה יודע מה אני עושה לו?

יובל

לא...

חה"ו

אני אוהבת אותו. וכשאני אוהבת אותו מאד מאד – אז אני נכנסת לו לתוך הלב ולא יוצאת משם.

(חה"ו נעלמת. כולם "תופשים את הלב")

זאביק

הלב שלי דופק.

קוקה

הלב שלי. ככה.. כזה מלא פתאום.

אבי

אני לא ידעתי שהחיים וכל זה – זה גם כן עסק של התנועה.
(יוסי מציע לכולם גרעינים לפיצוח)

סמדר

(עוד אוטובוס עובר) אוף... האוטובוסים האלה ישגעו אותי לגמרי!!!!
(האור עובר לחלומי)

טוהר המידות

אוי !!!

זאביק

(ליוסי) אתה צועק לי באוזן.

יוסי

אני?!

זאביק

ומי?

יוסי

אתה.

זאביק

אני צועק לי באוזן, אני?!

יוסי

ומי?

זאביק

אתה!

יוסי

אני?!

זאביק

ומי?

כולם

אתה! אני? ומי? אני?! ומי? אתה! אני? ומי? אתה...!

טוהר המידות

אוי! די! אני! אני!!!!

כולם

אתה? מי אתה בכלל?

טוהר המידות

עברתם עלי ולא הרגשתם בכלל. זה מה שתמיד עושים לי. אני טוהר המידות,
אני. אני ערך. ערך אישי, ברור ומוגדר מאד מאד.

זאביק

אה.. אתמול אני... אה...

טוהר המידות

הלכתם אתה ויוסי לסופרמרקט ואת הגרעינים תחבתם לכיס ולא שילמתם
והקופאית עם החמסין הזה לא הרגישה. את הגרעינים האלה אתם מפצחים לי
עכשו על הראש. זה לא יאה לדמות האדם בתנועה.

יוסי

מה פתאום.....

עירית

תסלח לי, טוהר המידות. אבל אם גם אתה מתכוון להכנס ללב שלי, אז אני
מודיעה ל שאין שם מקום. כל הלב תפוס עם חיוב ערך החיים וקדושתם.

חה"ו

(מגיח מאחורי עירית) אין מקום חביבי, אפילו לא בעמידה. (השניים מעווים
פרצופים. חה"ו נעלם).

טוהר המידות

מי צריך את הלב שלך? (לעירית) אני בכלל נכנס לכליות. מעכשו, בתוך דמות
האדם בתנועה, כל פעם שתעליבו את טוהר המידות – יכאב לכם בכליות.
(נעלם. כולם אווזים בכליות בתנוחה של "מתאפקים")

אבי

הלך?

עירית

הלך.

אבי

הכליות שלי. אני צריך

קוקה

הערכים של דמות האדם בתנועה גורמים לי ממש עצירות.
(האור עובר לרגיל)

סמדר

אוטובוס! אוטובוס! אם לא תבוא ישגעו אותי לגמרי!!!
(אור עובר לחלומי. מתגלים מאזני ענק. בלשון המאזניים ניצבת "שויון ערך
האדם". היא מאזנת את המאזניים. בשני צידי המאזניים ישובים טוהר המידות
וחיוב החיים וקדושתם. בצד מתגודדים הערכים הנוספים).

שויון ערך האדם

(לחרות הרוח, המנסה לעלות על המאזניים) רדי! פלי משם. אל תפרי לי את
האיזון העדין כאן.

קוקה

(לשויון ערך האדם) תסלחי לי, מי את?

שויון ערך האדם

אני לשון המאזניים.

אבי

את לא ערך? את סתם נורמלית?

שׁוֹיוֹן עֶרֶךְ הָאָדָם

אני סופר ערך. בריבוע. אני שׁוֹיוֹן עֶרֶךְ הָאָדָם, אני. זה קשה מאד להיות ערך
 כזה. (חרות הרוח מנסה לעלות) תראה תראה איך שנדחפים להרוס את השׁוֹיוֹן
 של ערך האדם, תראה! היי! אין מקום! די! זהירות מהדלת!

חֲרוֹת הָרוּחַ

אבל אני ערך חרות הרוח... את לא יכולה להפיל אותי מהאיזון של ערכי דמות
 האדם בתנועה! בחייך.....

שׁוֹיוֹן עֶרֶךְ הָאָדָם

עוד אחת! טוב. אז תעלי מהצד השני. (חרות הרוח ניגשת לעלות) רגע! איפה
 הצוציק הננס הגמד שלא רואים אותו, שניג'ס לי קודם, איך אמרת קוראים לך?

עֲבוּדָה גּוֹפְנִית וְשִׁיבָה לַחֲקֵלָאוֹת

אני? קוראים לי עבודה גופנית ושיבה לחקלאות.

שׁוֹיוֹן עֶרֶךְ הָאָדָם

ערך כזה קטן עם שם כזה ארוך? בקושי רואים אותך. נו, תעלו תעלו כל אחד
 בצד אחר. בזהירות! שלא תשברו לי את המכונה!!! (חרות הרוח ועבודה
 גופנית ושיבה לחקלאות עולים.)

קוֹקְהָ

ממש אידיליה. סימפוניית ערכים ברה מז'ור לדמות האדם בתנועה....

("הערכים" והמקהלה שרים)

יד אל יד אחים נושיטה

למרומי האור נביטה.

מה יפה שעת רעות

על הבלי עפר שמטנו
ברית אחווה לעד כרתנו
ברית היופי החרות (2

דמוקרטיה

דמו דמו דמוקרטיה...! איך אתם מעיזים שם להסתדר בלעדי?!?

שויון ערך האדם

איפה היית כשחילקו את המקום? ישנת, הה?! אין מקום! קישטא!

דמוקרטיה

מה? את רוצה להגיד לי שאתם יכולים שם בלי דמוקרטיה, שהיא ערך עליון בחיי היחיד והחברה וגם מסגרת להגשמת אידיאלים אנושיים וחברתיים, שצריך להשריש אותי בכל תחומי החיים ולהלחם בכל אויבי בפנים ובחוץ?!!!!

שויון ערך האדם

מה את אומרת... לא קלטתי.

דמוקרטיה

את רוצה להגיד לי שאתם יכולים שם בלי דמוקרטיה שהיא ערך עליון בחיי היחיד והחברה וגם מסגרת להגשמת אידיאלים אנושיים וחברתיים, שצריך להשריש אותי בכל תחומי החיים ולהלחם בכל אויבי בפנים ובחוץ?!!!!

שויון ערך האדם

לא להאמין... איך אמרת? מרוב קשקושים לא מבינים מה את רוצה. עוד הפעם, בבקשה.

דמוקרטיה

די. אין לי אור.

כולם

אין לדמוקרטיה אויר.....

שויון ערך האדם

אם אין לך אויר אז מה את שווה בתור ערך? אין מקום.

אורגניות הציונות והסוציאליזם

(עולה על המאזניים ומטה הכל לצד אחד) תנו לעלות. אני האורגניות הציונית

סוציאליסטית!

קוקה

מה? גם אורגיה בתוך הדיסה הזאת!

אורגניות הציונות והסוציאליזם

שום אורגיה. אני תחושת השילוב המוחלט והאחוה הגדולה בין התחייה הלאומית האנושית והחברתית בכל שלבי ההגשמה המתגשמת של ההתגשמות. עלה והגשם.

קוקה

זה מה שחשבתי שזה, אורגייה. בחיי.

שויון ערך האדם

אין יותר מקום על המאזניים! די!

אורגניות הציונות והסוציאליזם

אז אני עולה לך על הכתפיים! (עולה. שויון ערך האדם מתמוטט)

שויון ערך האדם

אני עפה ממקומי! אין בדמות האדם בתנועה מקום לכולם!
(מתרחשת מהומה שבמהלכה נופלים ונדחקים הערכים לתפוס מקום על המאזניים. לאחר מכן הם פונים ומתערבים בקהל החניכים. התכתושת לא

מובנת. הערכים ניצים ביניהם, מתעללים בחניכים ולסוף מותירים את החניכים מוטלים על הרצפה, לבדם.)

כולם

לא תדבר כך אל הציונות סוציאליסטית! סמרקין! אתם פרקתם את הפלמ"ח!
 שלום עכשו! אני מכיר את הערבושים האלה! משחיתים את נפש הנוער!
 תוריד ממני את הידיים! א מ א ל ה !!! זה נוער, זה? הקיבוצניקים האלה לא
 משלמים מס הכנסה! בגין לשלטון! אם תרצו אין זו אגדה! איפה המשקפיים
 שלי! ערימה! ערימה! ערימה! עשו אהבה! לא מלחמה! וכולי וכולי.
 (חילוף אור. לאחר רגע התאוששות קמה סמדר)

סמדר

גם אנחנו.. וגם האוטובוס האחרון כבר עבר על דמות האדם בתנועה. אמא. אני
 אלך ברגל הביתה...

(כולם והמקהלה)

מלחים אל תעצבו
 לא תדענה הבנות, הבנות
 הגלים לא יספרו
 מה שעשינו בלילות בלילות
 הגורל העיוור
 שלח לנו את אסתר
 לקראתה יצא המלח בסערה
 מסתובב מלח בלי הרף
 מן הבוקר עד הערב
 המלח אוהב את הנערה

הבו בירה ונשירה ()
ונריע ריע ריע ונרון) 2

(מסיבת ארגון)

(לצלילי מוסיקת ריקודים "סלוניים" נראים החבר'ה ברקע רוקדים. בחזית נראים אלברט וז'קלין.)

ז'קלין

אלברט, בחייך, תראה את היורמים שם למעלה. מה יש לי אני אצלם?

אלברט

אמרתי לך, ז'קלין, שלא אכפת לי יורמים. אותנו הזמינו הנה באופן אישי.

ז'קלין

אה... (בספקנות)

אלברט

עזבי אותך מאה... באו לבית ספר משלב בערב שתי בחורות שאפות אמיתיות, אחת סמדר ואחת עירית וגם איזה זאביק אחד אמרו לי לבוא פה למסיבה. מה יש? זה גם הנוער העובד וגם הלומד. מתאים לי ואני הבאתי אותך אתי.

ז'קלין

אני לא יעלה.

אלברט

אה הו! מה יש? את צריכה שידברו אתך עוד יותר יפה ממה שאני? בחיי אני משאיר אותך פה לבד ועולה ואומר לשלושה יורמים שירדו ויקחו אותך על הידיים שלהם למעלה אל אלברט שלך, מה?! וואלה הם יבואו ויגידו לך: שלום רב בואך החברה ז'קלין וברוכה תהיי בהצטרפך אל שורות תנועת הנוער החלוצי המגשים...

ז'קלין

(קוטעת את דבריו) ... אני באה אתך, אלברט בחיי שאתה והם תהרגו אותי!

(כולם במסיבת הארגון והמקהלה)

עלם רב תלתלים

עלם רב חמודות

(בין בדי אלון ילין)

זוג יונים זוג יונים צמודות (2

זוג יונים צמודות על מה תהמינה?

(עלם אהב עלמה)

עלם רצה לעזבנה (2

גם אם תעזבני

לא אבך ולא ימר לי

(כי צעירה עודני, עודני)

ובן זוג לא יחסר לי (2

(שוב פעולה בקן)

מושיק

... במסגרת המבוא לסוציאליזם עברנו בשתי הפעולות האחרונות על הנושא "בשביל מה אני חי?" ועל ההבעה העצמית ועל היחסים בין בני האדם. שוחחנו וסיכמנו שאנחנו מחפשים חברים שעליהם נוכל להישען ושהם יוכלו להישען עלינו. שנוכל להרגיש אתם שותפות גורל. אנחנו מחפשים מקום שבו נוכל לעבוד וליצור, להתבונן על עצמנו, לנתח את הנעשה סביבנו וללחום לשינוי פני המציאות.

זאביק

אוף... תגיד ישר שאנחנו רוצים ללכת לקיבוץ, מה אתה משחק במילים?

מוישיק

אני לא אמרתי את זה.

זאביק

אבל חשבת על זה. אנחנו יודעים. כך אתם שוטפים לנו את המוח.

מוישיק

מה אתה יודע על מה אני חשבת?

קוקה

בחיך, מוישיק, עזוב את המופרע הזה.

ז'קלין

זאביק תשתוק אחרת יש לך עסק אתי.

יוסי

לא כתוב בשום מקום שאסור לדבר על קיבוץ בתנועה.

זאביק

(מנפנף בחוברת ירוקה) אבל בפירוש לא כתוב המילה "קיבוץ" בדרכה החינוכית של התנועה. הנה. אני הייתי במרכז האחרון. שום מילה על קיבוץ וזהו.

מוישיק

אבל אני לא אמרתי את המילה!

זאביק

אבל חשבת עליה.

ז'קלין

(ניגשת לזאביק, מתישבת על ידו וסותמת לו את הפה באלימות שובבה)
מוישיק! אתם יכולים להמשיך. הזרוק הזה לא פותח את הפה מעכשו עד
להודעה חדשה.

איילה

פעולה מס' 3 (קוראת מחוברת ההזרקה) א י ר ו ע . הפעם אנחנו מנסים לחרוג
מן השגרה ולא להעביר סתם פעולה חפוף.

זאביק

(מצליח לומר מתחת ידה של ז'קלין) מה זה?

ז'קלין

(קמה. מתיישבת לזאביק על הברכיים וסוכרת את פיו בנשיקה ואחר כך בכף
היד) אוסקוט, יה זרוק! להמשיך, איילה, להמשיך. אחרי הפעולה הוא אוכל
אותה אצלי שיצא לו מכאן עד הקיבוץ.

איילה

...זאת אומרת שלא מוישיק ולא אני – לא נישא פה נאום על סוציאליזם. אנחנו
כולנו נציג בפני עצמנו מין אירוע. האירוע הזה יהיה משל. טיבו של משל הוא
שהוא איננו רק אגדה לשמה אלא סיפור שיש לו לקח. אחרי שנקיים את
האירוע, נדון ונסכם לעצמנו, כל אחד לחוד וכולם יחד את הלקח שיש באירוע.
לפני הפעולה שעברה אני חילקתי תפקידים. אתם מתבקשים עכשו להשתמש
בכל הדמיון שלכם בשביל להפיח חיים באירוע. זו השיטה החדשה להפעלה
התנועתית – היצירתיות. בבקשה, שלוש ארבע...

(כולם, חניכים ושאר המשתתפים נערכים לאירוע)

עירית

הסתדרות הנוער העובד והלומד. המרכז. חוברת המבוא לסוציאליזם. תכנית הפעולה לקבוצות השישיות. עמוד 9 פעולה מס' 3. אירוע. (מכאן ואילך מתחילה הצגה האירוע)
הנסיך הצעיר שגר בארמון עתיק לא ראה מימיו כיעור, עוול או מחלה. יום אחד יצא לטייל מחוץ לארמון ופגש בזקן נוטה למות...

נסיך

סלח נא לי, האינך חש בטוב?

זקן

אני? אני נוטה למות. למה אחוש בטוב, איש צעיר? הרי אני כבן מאה. בערך. בני ובנותי מתו מזמן. נכדי וניני ושילשי וריבעי, כולם שכחו את אבי אבי אבותיהם. אני נוטה למות. אני זקן מאוד. נוסף לזה אני גם רעב מאד.

נסיך

(מחווה לעבדיו לקרב קערת מזון לפני הזקן) אכול.

זקן

אה... לבך טוב, איש צעיר, אבל אינני מסוגל לאכול. אין לי שיניים. לפעמים באה אלי ילדה קטנה. יש לה שיניים חזקות והיא לועסת בשבילי את האוכל.

נסיך

אינך מצפה ממני שאלעס את הבשר הזה בשבילך!?

זקן

חי. חי. לא, אבל אישי הצעיר, גם אין לי כוח לגרש מעל פני את שפע הזבובים הבאים לזלול את המזון המונח באפס מטרה בקערתי. עד שהילדה תבוא

מחרתיים... הבשר יתקלקל והזבובים ישמינו... אולי תוכל לפקוד על משרתיך
שיגרשו את הזבובים לפחות? אה?

נסיד

... אין נחת בעולם!

עירית

... אמר הנסיד לעצמו. אחר כך פגש הנסיד באיש אשר הכה את רעהו.
(הנסיד עוצר ליד מכה ומוכה. סביב המוכה מתגודדת משפחתו המרימה זעקות
שבר. הנסיד מצווה על עבדיו להפריד בין הניצים)

נסיד

מה לכם ניצים באמצע הרחוב? אינכם מתביישים?

מוכה

הוא יהרוג אותי! הוא יהרוג אותי!

מכה

חה! לא אעשה עמך את הטובה הזאת. אתה לא תמות מיתת נשיקה! אני אוציא
לך את הרגל מהתחת ואתחוב אותה לפה של אשתך שתלכו לטייל ככה
בדיזנגוף, אתה עם רגל אחת מעץ והיא עם הרגל השניה בפה שלה, יה חתיכת
בנזונה!!!

מוכה

הוא יהרוג אותי! הוא יהרוג אותי!

מכה

הפעם השנייה לא תדחפו כל המשפחה שלכם למכור גרעינים בוטנים מול
הפרצוף של הויטרינה של החנות שלי, שמעת? יותר טוב שאני יוציא לך את
הרגל מהתחת ואתחוב לפה של אשתך משאני ישים לכם בלילה פצצה במזרון
שתעופו לשמיים באמצע ה...

מוכה

הוא יהרוג אותי! (בני המשפחה זועקים)
 (נסיך בוהה בהם. מצווה לעבדיו להניח לניצים ומסתלק)

נסיך

אין צדק בעולם!

עירית

... הכריז הנסיך וחש כי המוות והכאבים שוררים בעולם וכי לא כל האנשים
 חיים חיי אושר כמוהו.
 (כולם ומקהלה)

שמש שוקעת צוללת

דגן מזדהב במרחב

שורת אסירים הנכבלת

בדרך תובל באבק.

דין דן דין דן

כבל כבלוני

דין דן דין דן

סיבירה הובילוני

דין דן דין דן

שמע למרחוק

הן שמה הובלת

נמכרת לעבדות.

נסיך

אחרי מראות כאלה נוהג העולם כמנהגו ועובר לסדר היום?

עירית

שאל את עצמו.

נסיד

בעולם כזה לא אחיה אני.

עירית

אמר הנסיד לעצמו והודיע לאביו המלך:

נסיד

אבי המלך

אני הולך ליער, הרחק הרחק ממושב המון אדם. אני אחיה חיים חדשים, חיי צנע וטוהר, חיים, בהם אהיה שלם עם עצמי ועם העולם.

מלך

לך, בני. לא אעצור בעדך. בעוד זמן לא רב אהיה זקן ונוטה למות. אתה תחשוב עלי כאשר אהיה זקן ונוטה למות?

עירית

שנים בילה הנסיד ביער. הוא חי חיים צנועים, חיי צדק והתבוננות פנימית.
(כולם)

הוי כר הדשא, כר נרחב

פה צומח עשב, פה צומח עשב

הי כר עשב, כר נרחב

פה צומח עשב רם ורב.

מים צלולים, זכים

2(חרש גולשים מהר

מטה סביב גולשים

תחת אלון תדהר

עירית

יום אחד, לא התאפק הנסיך והתאוה לשוב ולראות ולו לרגע את עיר מולדתו.
 התגנב הנסיך ברחובות בלא שאיש הכירו, כולו פליאה למראה עיר מולדתו.
 ואולם, שר משרי המלך שעבר ברחוב – הכירו:

שר

הנסיך!

עירית

השר היה מלא כעס וחרון.

שר

פחדן אתה! פחדן היית כשברחת לפני שנים אל היער. נטשת את הארמון ואת
 עול הממלכה. אתה פחדן!

נסיך

ביקשתי שקט וצנע וטוהר ...

שר

ביקשת?! ביקשת להשיג חיים שקטים ויפים, אבל רק לעצמך, רק לעצמך
 דאגת!

עירית

הנסיך זועזע מדברי השר, חזר ליער, נפרד מידידיו וחזר לארמון המלך.

נסיך

אבי המלך. חזרתי אליכם. אינני רוצה יותר בשקט ובשלוה רק לעצמי.

מלך

בני... טוב שבאת אלי מן היער. זקן ונוטה למות אני עכשו. עכשו, גבר בעמיו
 אתה. הא לך כתרי ושרביטי. מעתה תמלוך אתה. אני אמות בשיבה טובה.

נסיד

מעתה שלטון צדק יהי! לא עוד כאב ולא עוד עוול ומוות חינם! אני, המלך,
מכריז על כך בפקודה!! (סובב בארמון) אני המלך מכריז על כך בפקודה!!!

(תוך כדי הסתובבותו נראים מעמדי סבל, שואה, מוות, אלימות וו')

עירית

האנשים המשיכו לנצל איש את חברו, שקרו לעצמם ולזולתם, המוות והכאב
הילכו בין בני האדם. יום אחד התראה המלך הצעיר עם אחד מהנזירים שחיו
עמו ביער:

נזיר

הלכת לשלוט בממלכה והשלית את עצמך ואת כולם שתביא צדק לעולם! לא
הבאת דבר! אפילו את המעט והטוב שמצאת אצלנו ביער לא הבאת לאיש. האם
השיגו נתיניך שלמות פנימית? האם לא איבדת אתה את האושר המעט אך
האמיתי שקיבלת ונתת אצלנו ביער?

נסיד

... אני ...

נזיר

לא ניסית! ברחת! היער היה מקום התנסות אמיתית לחיים שלמים. אתה ברחת.
ויתרת על חיי צדק למען הכח והשלטון המשחית!

נסיד

רק רגע!

נזיר

אף לא שנייה! הנה, יש לך כבוד ועוצמה ועושר אבל אין לך חיים שלמים.

עירית

כך התנבא הנזיר והסתלק. ונסיכנו? מה יכול היה לעשות? הוא שקע ושקע בהרהורים עמוקים.

איילה

עכשו חברה, מה צריך לעשות הנסיך? לפרוש מן החברה ולחיות חיים צודקים או להלחם בתוך החברה על האידיאלים בלי פשרות?

כולם

(סימולטנית) מי עשה זאת בהסטוריה? נזירים, חברות קומוניסטיות, כתות בהודו! הנביאים שלנו! יש פה סתירה שלא מתישבת! מה אכפת לי כל הנסיך המטומטם הזה! הנסיך האמין במשהו, זה מה שחשוב! הצדק יכול להכנס לי ישר לתחת!

איילה

ש – ק – ט !!! (לעצמה) הערה דידקטית. נקודתיים. עמוד 11. אפשר להכין חניכים שיגנו על עמדת הנסיך וחניכים אחרים שיגנו על עמדת הנזיר. אפשר לנסות ולהעביר את הבעיה לחיים של הקבוצה החינוכית. השאלה מה נעדיף – את חיי הפרט הצודקים או את התרומה החברתית?

(המקהלה וכולם)

עלי עין שוקקה

גמלי אבריכה

ילדתי החביבה

השקותם הבטיחה

כד מים צוננים

העלתה אלינו

בוז למתלוננים
 על טוב לב בנותינו

שם על יד האשד
 מול אדמת הלשד
 ישוב רך צמח
 מול גלעד פרח.

- (שם זרימת ירדן)
 2 (תלסף ילדי החן)
 (הורה הורה תנגן)

התמר שם ירום
 ישק למי תהום
 רגב שר הלל
 לאדם עמל.

שם זרמת ירדן

(מסיבת ארגון)

זאביק

נחשי מי בא להדריך אותנו מהמשק המאמץ?

עירית וסמדר

נו?

זאביק

גבר. מה זה גבר?! משהו לא נורמלי בתור גבר וגם בכלל לא מוכר פה לאף אחד.

ז'קלין

איך איך השאיר זה את אשתו החמודה במשק... ואת התינוקת ... ובא אל גרעין "אגס וגם תפוח" להפגין נוכחות, יה עיני, דוקא בליל שישי.

עירית, סמדר וקוקה

נו! מי זה יכול להיות?!

זאביק

מוישיק.

קוקה

המדריך הנצחי שלנו שהתחתן עם המדריכה הנצחית שלנו?!

ז'קלין

ונולדה להם מדריכה קטנה שבטח קוראים לה נוערה עובדת. תיכף הוא יכנס ובטח יגיד שצריך לארגן עוד הרבה חבר'ה לתנועה.

מוישיק

(נכנס) שלום וערב טוב ילדים וילדות!!!

הבנות

מ ו י ש י ק (עטות עליו ומעניקות לו נשיקות נמרצות)

הבנים

כל הכבוד שבאת, מוישיק! (טופחים לו עד שהוא ממש מתמוטט)

מוישיק

...אה ... נו חבר'ה.. עם תחילת השנה האחרונה שלכם צריך להרתם ולארגן
עוד אנשים לגרעין...

אבי

(מתרוצץ, רוקד ושר) מסיבת ארגון! מסיבת ארגון! קארטושקעס! ופלים בחצר
בית הספר! מעמלים עד מתבג-ה-רת רק קריאה אחת עוב-ה-רת, ברחזה מבית
אביה, ברחזה אל הקיבוץ, לעבודה להגנה לקיבוץ ולהכשרה!

יובל

תנוח מוישיק, אף אחד לא יבוא. היום כולם על הבגרות. גם אני מסתלק תיכף.
200 פרקים בתנ"ך יש לי עוד. מחר שבת חביבי וגם אז נלמד.

מוישיק

בסדר בסדר. אנחנו גם נתחיל פעולות מסודרות. מספיק עם הברדק שהיה
בשנה שעברה, כשלא הייתי.

אבי

פעולות? שמעתם? הוא מתכוון לעשות לנו פעולות כמו שפעם בתנועה באחצען
פופציק...

מוישיק

אנחנו נקיים עכשו אירוע מבוים...

זאביק

שוב פעם אירוע מבוים אני מציע לקרוא לגרעין שלנו "אגס וגם תפוח –
אירוע מבוים".

מוישיק

ז'קלין, תגידי לו משהו שישתוק.

קוקה

חה! מוישיק, אתה בפיגור אימים. ז'קלין כבר לא אומרת לזאביק שום דבר.
תגייד לסמדר.

סמדר

(ניגשת לזאביק, מחבקת אותו) שתוק...

מוישיק

יש לי גם את הטפסים לאגף הנוער והנח"ל, אבל זה אחר כך. קודם קצת פעולה
על משהו מהפרובלמטיקה של הקיבוץ. עכשו אני הרבה יותר טוב בזה... איפה
אלברט?

עירית

אלברט?

מוישיק

ואיפה יוסי? (שקט מעיק) איפה הם? הלא כולם מוכרחים להיות הערב. במיוחד
באתי בליל שישי. מוכרחים למלא את הטפסים לנח"ל ולהכניס כבר ביום
ראשון בבוקר.

ז'קלין

אין אלברט. הלך לחיל האויר.

מוישיק

מה?!

ז'קלין

חתם על צוות קרקע קרוב לבית. במקצוע שלו.

עירית

שיסלח לי אלברט.

ז'קלין

מה יש?

עירית

אלברט היה חבר תנועה כמה שנים ולא אמר מילה בעניין הנח"ל. להיפך. הוא דיבר כאילו שהוא הולך לשם ראשון. עכשיו, כשזה נהיה רציני – הוא התעופף. זה למה שיסלח לי.

ז'קלין

אין לך ולאף אחד פה את הבעיות שיש לאלברט עם האבא השיכור שלא עובד ועם תשעה אחים ואחיות שאלברט הוא גם האבא וגם האמא שלהם, וצריך להיות בבית כל יום ולא רוצה שחרור מהסעד. מה יביא הביתה מהנח"ל? שקית עגבניות בכל חופשה רגילה? בשביל מה הוא צריך את הנח"ל והחבר'ה של הנחל, בשביל מה? לאוניברסיטה במילא הוא לא ילך אתם.

מושיק

איפה יוסי?

סמדר

עבר בהצלחה מבחני קורס טייס.

ז'קלין

נו, עירית, למה שיוסי לא יסלח לך גם כן?

עירית

תשתקי.

ז'קלין

איך אפשר לעשות אהבה כשאת בעגבניות והוא בשמיים? אולי תלכי לעבוד פקידה בחיל אויר של הטובים לטייס עם הטובות לטייסים?

עירית

אמרתי לך שתשתקי.

אבי

תגיד, מוישיק, אולי ידוע כבר באיזה מחזור אנחנו, נח"ל עגבניות, צנחנים או נח"ל מלפפונים שריון? אה?

מוישיק

כולם שריון. על מה אתה מדבר?

אבי, יובל וזאביק

...שריון?! (שרים ורוקדים)

בזלדה שלי שלוש גוויות

שלוש גוויות בזלדה שלי

לולא היו בה שלוש גוויות

לא היתה זו הזלדה שלי.

לה לה לה לה

ז'קלין

לכבוד מה השיר הזה? חארות שכמותכם. מסוגלים לקלקל כל רגע של שקט על הנשמה. הרסתם לי את הליל שישי.

יובל

השיר הזה הוא לכבוד זה שבמלחמה הבאה, שתבוא עלינו אם ירצה השם – אז אנחנו בפנים.

ז'קלין

שמענו. רד לי מהשקט של הנשמה עם המלחמה הזאת.

יובל

כוס אמק השקט של הנשמה שלך. זה מתחיל עם יותר מדי שקט על הנשמה
ונגמר כשאנחנו הולכים להרוג וזה לא מזיז לאף אחד.

אבי

מזיז. אל תגיד שלא מזיז. ביחוד אם גם אנחנו נהרגים. קצת.

זאביק

שא! סך הכל אנחנו פועלים בשירות הארגון למניעת התפוצצות האוכלוסייה
בעולם. בעוד ארבעים שנה לא יהיה מה לאכול. לא ישאר מה לשרוף. צריך
לעשות משהו, לא?
(שלושת הבנים ניגשים אל מוישיק, נוטלים ממנו טפסים ומתיישבים למלא. הם
נותרים בינתיים מאחור. מוישיק נעלם. החל מרגע זה מתחילה המקהלה לשיר
את "הורה היאחזות" בשקט, כזמרת רקע.

יודע חקלאי פיקח

והוא הנחיל זאת לצבא

כי את הזן יש לשבח

ולהיטיב בהרכבה (2

הוחלט ונלקחה שכולת

הרכיבוה – חרבות

חמרה חמרה המערבולת

יצא הנח"ל לשדות (2

הורה כרוב והורה תרד

עגבניה עלי קידון! הורה נח"ל מסחררת

הורה חסה הורה צנון!

הורה טנג רתום לפרד

הורה סיירי התות

הורה נח"ל מסחררת

הורה היאחזות.

יקום חייל למשך זרע

(במהלך הזמרה ברקע ניגשות הבנות לקדמת הבמה. מאוחר יותר יתקרבו אליהן הבנים. מאחר מתארגנים ה"ערכים" על המאזניים ודמויות אירוע הנסיך וכן האדם הקדמון)

עירית (לעצמה)

אני הולכת לנח"ל. אבל נכון שז'קלין צודקת. יוסי לא יגיע למשק. אולי נלמד שנינו. שום דבר עוד לא סגור. בינתיים אני הולכת לנח"ל.

ז'קלין

אני הולכת לנח"ל ולא חוזרת מהנח"ל לשום מקום אחר. לאן יש לי לחזור? בשבילי קיבוץ זה עסק בכלל לא רע. בני אדם הקיבוצניקים האלה. כסף אין להם על הנשמה אבל מה? בני אדם.

סמדר

זאביק ביקש ממני אתמול, כשהיינו לבד בבית שלו. לי יש בעיה עם זה. זאביק... אתה בכלל לא גס רוח אם אתה מתעקש שבכל מקרה אכפת לך לדעת מה זה אשה לפני שתדע מה זה מלחמה. זה בהחלט פייר. אבל לי יש בעייה...

שויון ערך האדם

חבר'ה! אותנו תקחו לכל מקום.

דמוקרטיה

צידה לדרך

אורגניות הציונות הסוציאליסטית

אין ברירה, הה?

חרות הרוח

אנחנו בתוכם. בפנים שם.

יובל

אני חשבתי שאספיק עוד לטייל בעולם לפני הנח"ל. אחרי השירות אני בטח
אעשה את זה עם אבי ויוסי, אם הכל יהיה בסדר עד אז.

המלך

אתה תחזור אלי. אתה יוצא עלם, אתה חוזר גבר.

נזיר

אתה חוזר חכם יותר.

אדם קדמון

אהה!!!

סמדר

אמאלה!!!!

כולם

(יחד) מי זה צועק שם? מי זה? אני לא ראיתי כלום... (נדחקים לאיילה)

איילה

מה יש ילדים.. הוא בסך הכל אמר אהה.. בואו נשמע מה הוא רוצה.

אדם קדמון

אני רואה אתכם!

כולם

אנחנו רואים אותך.

(כולם ומקהלה שרים ורוקדים על כל הבמה הורה לסיום. את שתי השורות האחרונות של הפזמון – שרים בסוף כמה וכמה פעמים.)

ס ו ף

